

Előfizetési feltételek.
 Egész évre . 5 frt — kr.
 Félévre . . . 2 frt 50 kr.
 Hivatalok, községek, köz-
 ségi jegyzők és tanítók
 részére egész évre 3 frt.
 Italmérők és koresmáro-
 sok részére az „Italmérők
 Közlönyé”-vel együtt
 egész évre 4 frt.

Az előfizetések
 postautalvánnyal
 eszközölendők.

Egyes számok 10 kr-ával
 kaphatók a kiadólév.

GÖMÖR

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

A GÖMÖRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET

H I V A T A L O S K Ö Z L Ö N Y E.

Hirdetések.

□ centiméterenként 2 kr.,
 többszöriért 1 1/2 kr. fizetendő.
 Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.

A NYILTTÉRBE

minden 3 hasábos garmond sor díja 15 kr.
 Hirdetőirodák, előfizetők vagy gyakori hirdetők tetemes díjkedvezményben részesülnek.

Éziratok a szerkesztőséghez Kossuth-utca 19. sz. ház I. em.) küldendők. — Kéziratok vissza nem adatnak.
 Felelős szerkesztő: Dr. SZELESS ÖDÖN.

Megjelenik hetenkint egyszer,
 — VASÁRNAP. —

A hirdetések, előfizetések, reklamációk, a kiadóhivatalba (Deák-Ferencz u. 11. sz. alá) intézendők
 Laptulajdonos: DRASKÓCZY LÁSZLÓ.

Lapunk számára hirdetéseket elfogad a Reuter ügynökség és a Magy. Távir. Iroda hirdetési irodája Budapest, Granátos-utca a 1 szám.

A vidéki sajtó mozog.

A milleniumi kiállítás igazgatóságától felhívást kaptunk, hogy az ezredéves kiállítás sikerét ugymint eddig is támogassuk, a jövőben különösen a kiállítási közlemények közzététele által s tudatja egyúttal, hogy hazafias támogatásunkra számít, s kér bennünket, hogy tegyünk javaslatot az iránt, mily módon elégíthetné ki az igazgatóság a vidéki sajtó jogos kívánalmait és tulajdonkép mik is volnának azok a kívánalmak?

Mi javaslatunkat megtettük, a tárgyat eléggé megvilágítva, ám lehet, hogy ez csak egyéni indítvány s elfogadásra csak annyiban számíthat, amennyiben az intézők kívánalmával megegyezik. Egészen mas szint nyer a dolog, ha a vidéki sajtó képviselői Budapesten egy értekezletet tartanak, ott szervezkednek és egyúttal ezen ügyet is napirendre teszik, e tárgyban egy határozati javaslatot fogadnak el és ezt terjesztik a kiállítás igazgatósága elé.

Ép azért nagyon helyeselnék a »Hevesmegyei Lapok« t. szerkesztőjének felhívását, a melyhez hozzájárulunk és egyúttal vidéki hírlapíró és szerkesztő collegáink hozzájárulása érdekében közzéteszünk:

Engedje meg nekünk a nagy közönség, hogy ez egyszer magunkkal is foglalkozunk és engedjék meg nekünk vidéki collegáink, hogy az alábbiakat szives figyelmükbe ajánljuk:

Az ezredéves országos kiállítás igazgatója, Schmiedt miniszteri tanácsos, körle-

vélben tudatja a vidéki hírlapírók szerkesztőivel, hogy az ezredéves országos kiállítás sikerének előmozdítása körül a hazafias vidéki sajtó szives és készséges közreműködésére kiváló sulyt fektet, miért is kéri, hogy »közleményeiknek« a vidéki lapok nyissanak tért

Egyben kijelenti, hogy a vidéki sajtó jogos és indokolt óhajait és kívánalmait szivesen vennék figyelembe más irányban is, kéri tehát a szerkesztőséget, hogy küldje meg javaslatait arra nézve, miként vélne a vidéki lapoknak a kiállítási sajtóiroda részéről való legmegfelelőbb kiszolgálását és általában a vidéki sajtónak a kiállítással szemben támasztható igényeit legmegtányosabban kielégíteni?

Hát bizony nagyon eljött az ideje annak, hogy a vidéki sajtó hazafiságát és számottevőségét már egyszer elismerjék és annak kifejezést is adjanak. Mert eddig csak ahhoz voltunk szokva, hogy a vidéki sajtót a fővárosi sajtó mellett figyelembe sem vették, legfőbb csak akkor, ha valamely ügynek ingyenes propagandára volt szüksége.

Távol áll tőlünk azon felletevés, hogy a kiállítási igazgatóság is csak ezért hangoztatja a vidéki sajtó »hazafiságát« és ezért helyez kiváló sulyt annak »szives és készséges közreműködésére«, mert tudjuk, hogy a kiállítás országos ügy, hogy annak sikere az egész ország sikere és hogy az abból az ország minden egyes fia és hogy ezen siker és dicsőség elérhetésén dolgozni és fáradozni kell mindenkinek, aki e haza hífiának vallja magát

Kétszeres kötelességünk tehát nekünk a sajtó önzetlen munkásainak vállvetve oda-hatni, hogy e világraszóló ünnep méltó legyen ezeréves multunkhoz, méltó a magyar név hirnevéhez és ősi tradíciókhoz.

De mivel a kiállítási igazgatóság volt oly szives, hogy beleszólási jogot engedélyezett a vidéki sajtónak az irányban, hogy miként vélne az legmegfelelőbb módon a nagy nemzeti ügy szolgálatába lépni és hogy miként látná a kiállítással szemben támasztható igényeit legmegtányosabban kielégítve, azt hisszük, hogy csakis tüzetes megbeszélés alapján hozott egyöntetű határozat bírhat oly sulylyal, a melyet a kiállítás igazgatóságának figyelembe kell vennie és azt, mint a hazai vidéki sajtónak a kiállítással szemben támasztott jogos igényét elfogadnia.

Ne feledjük t. Kartársak, hogy a vidéki sajtó mindeztideig mostoha gyermekként tengődik e hazában, életerejét csak a hazafisága táplálja és nemes missiójának teljesítésében csak az önbizalomból merit erőt!

Ne feledjük, hogy nehéz feladatunk teljesítésében támogatás helyett akadályokban van részünk s hogy a fővárosi sajtó munkásainak nyújtott — kétségkívül őket megillető — előnyöket, támogatásokat, mi csak hirből ismerjük.

Azért tehát szükségesnek látjuk a jelen alkalmat megragadni oly célból, hogy a küszöbön levő nagy nemzeti ünnep bekövetkezése előtt, részint az ezzel szemben támasztható igényeink egyöntetű formulá-

TÁRCSA.

AZ UTOLSÓ ZRINYI.

Irta: BOROSS VILMOS.

Mutatvány szerzőnek »H. Rákóczy Ferencz« című most megjelent történelmi regényéből.*

Folytatás.

Tenyerebe hajtotta fejét és gondolkodott.

Az ajtóban megfordult a kulcs és kezében lámpával bejött a várparancsnok.

Aspermont gróf ülve maradt.

— Micsoda arcátlanlás ez! rivalt rá Szuha. Mikor én maga elé lépek, felállni és mozdulatlanul maradni köteles! Értette?

— Értettem, felelte a gróf egész halkan és felállott.

Kinosan tudott felemelkedni, mert az oldalához kötött kődarab iszonyuan húzta.

— Azért jöttem, folytatta a parancsnok, hogy állandó helyére szállítsam. Ott nem lesz a falhoz láncsolva, ott nem lesz kő a derekához kötve. Szerencsés ember, hogy ilyen hamar tulesett rajta.

— Gyönyörű szerencse! gondolta magában Aspermont.

Szuha folytatta:

— Most hozták a hirt, hogy a híres Rákóczy Ferencz czudar nagybátyja, Zrinyi János felfordult! Kövessen és foglalja el azon melegen a Zrinyi János helyét.

Szuha leoldotta a grófról a követ s az ajtóra mutatva durván mondá:

— Előre!

Gróf Aspermont midőn a nehéz kötől megszabadult, mely egészen meggörnyeszté, kiegyenesedett és láncaira daczára büszke léptekkel haladt Szuha előtt a lépcsőn lefelé.

A várparancsnok közel háromszáz keskeny és meredek lépcsőn vitte maga előtt lefelé Aspermont gróft.

A torony mélyén feküdt gróf Zrinyi János. Küzdött a halállal, mely megváltást jelentett neki.

A várparancsnok utközben magához intett egy börtönőrt, kezébe adta a kézilámpát és a sötét lépcsőkön világítottatott maga előtt.

A börtönajtót Szuha sajátkezűleg nyitotta fel Kellemetlen, penészes büz áradt ki az ajtón.

A börtönőr bevilágított. A fogoly gróf mozdulatlanul feküdt a szalmán. Viaszsárga arcáról kimondhatatlan szenvedés ritt le. Szemei mélyen be voltak esve s körülöttük sötét karikák húzódtak végig.

Aspermont gróf mély meghatottsággal állott a haldokló előtt.

— Szegény rokon! sóhajtá magában, mily rettenetes kinokt szenvedhetél azért, mert nem lettél ellensége a magyarnak.

Szuha lehajlott Zrinyihez és megtapogatta kezén a fűtő eret.

— Még nincs v ge! mondá szivtelenül. Sokáig azonban nem tarthat. Maradjon itt mellette, — szólt Aspermonthoz, — reggel majd elvitetem lakótársra holtestét.

Aspermont gróf szerencsétlensége daczára

örvendett, hogy Zrinyi János mellett maradhat mindaddig, míg az földi szenvedéseitől örökre megváltik.

— Emeld fel a lámpát, parancsolá Szuha az őrnék, ön pedig Aspermont, nézzen körül jól e toronyfenékben. Láncaid most levételem, de azért ne reméljen. Nincs ember, a ki innen kiszökhessen, ilyesmi tehát ne is járjon az eszébe soha . . .

Aztán gunyosan, de szánakozó hangon hozzáttette: — Lásna, így jár az, ki uralkodója ellen fellázadni és pártúttokkal cimborálni méréssel.

Aspermont gróf bámulatos hidegvérűséggel uralkodott önmagán. Szó nélkül türté Szuha sértegetéseit, nem akarván még jobban megnehezíteni a küllőnben is kétségbejött helyzetet.

A várparancsnok távozni akart.

— Legalább addig, míg gróf Zrinyi kiszemved, hagyják itt a lámpát, szólt meg Aspermont.

— Ön fél a halottól? kérdé Szuha kihívóan.

— Katona voltam, ismerem a halál aratását, felelte a gróf. Emberségből kérem.

— A rab sötétben is meghalhat, ha sötétben élni tudott Önnek pedig nem kell világosság.

Aspermont gróf összeszorította ajkait, a rottenburgi várparancsnok pedig őrével együtt kimert a börtönből, nagy zajjal becsapva maga után az ajtót.

A kulcs megfordult a zárban és Aspermont gróf pokoli sötétségben a haldoklóval egyedül maradt.

A börtönben mély csendesség támadt. A haldokló lassan, észrevétlenül lélegzett, Asper-

zása, részint pedig a hazai vidéki sajtó képviselői jogos kívánalmának megszólalása végett az ország fővárosában összegyűljünk.

Erősen hisszük, hogy t. Kartársaink örömmel veszik ezen indítványunkat, miért is kérjük, velünk legközelebb tudatni, hogy a fentebb körülírt célból egy később meghatározandó napon tartandó országos hirlapírói értekezlet egybehívását óhajtják-e?

Alispáni jelentés.

A legutóbb megtartott közgyűlésről már többször kaptunk tudósításokat, közleményeket, de minthogy czélunk a megyei ügyeket mindig és teljes mértékben ösmertetni, tartozunk magunknak és a közönségnek azzal, hogy az évenyedei közgyűlésen előterjesztett kitűnő tollal és tanulságot nyújtó módon megszerkesztett alispáni jelentést egész terjedelmében közöljük.

Tekintetes vármegyei bizottsági közgyűlés!

A vármegyei közigazgatás legközelebb lefolyt negyedévi állapotáról van szerencsém rendszerinti tisztí jelentésem a következőkben tiszteletteljesen előterjeszteni:

Mindenekelőtt az igaz részvét legbensőbb érzetével kívánok megemlékezni, azen megrendítő, súlyos veszteségről, mely József cs. és kir. főherceg ő fenségét és családját, s vele együtt a felséges uralkodó házat oly érzékenyen sújtotta László főherceg s királyi fenségének váratlanul, élte tavaszán, véletlen szerencsetlenség következtében szeptember hó 6-án történt gyászos elhalálózása által.

A váratlan gyász híre megrendítte az egész nemzet közérzetét igaz fájdalom fogta el, a szíveket, legbensőbb részvéttel osztozott a legmagyarabb főherceg család gyászában, részt kívánt magának csaknem elviselhetetlen fájdalomból.

Az igaz részvét a nemzethez méltóan bensősékeltesen nyilvánult. Vármegyénk közönsége nevében mi is részt vettünk abban; a vármegyei közigazgatási bizottságnak éppen a gyásznapokban tartott üléséből, táviratilag adtuk kifejezést a mérhetlen veszteség feletti igaz fájdalomunknak, s a gyászra vatalra vármegyénk közönsége nevében koszorút helyeztünk.

Meggyőződésem, hogy ezen intézkedésem tiszteletteljes bejelentése mellett a tekintetes vármegyei közgyűlés közérzetének adok kifejezést azon előterjesztésemmel, hogy a megrendítő gyászeset feletti őszinte igaz részvétünknek még jegyzőkönyvünkben is kifejezést adjunk, ezen közérzetünk a gyászba borult seregélyes főhercegi család előtt — József főherceg ő császári és kir. fenségéhez intézendő részvétiratunkban, kifejezésre jutassuk.

Ez idő alatt vármegyei bizottságunk is súlyos veszteséget szenvedett, br. Luzsinszky Henrik oszgyáni földbirtokos 1848—9-ik év honvéd huszár főhadnagy, Kovács Frigyes ref. lelkész és

Bodon Pál bizottsági tagok gyászos elhalálózása által.

Midőn erről az őszinte részvét igaz érzetével megemlékezem, egyidejűleg tiszteletteljesen előterjesztem, hogy efeletti őszinte sajnálkozásunknak jegyzőkönyvünkben kifejezést adjunk.

Különbö mult nyári közgyűlésünk idejétől, oly különös esemény, mely a vármegyei közigazgatás rendes menetét megzavarta vagy éppen akadályozta volna, elő nem fordult. A vármegyei tisztikar törvényszerinti kötelességének általában és a viszonyokhoz képest megfelelni igyekezett és a közigazgatás hatáskörébe utalt ügyek törvényszerű elintézését nyertek.

A házassági jogról és állami anyakönyvekről alkotott fontos törvények végrehajtására nézve a szükséges intézkedések idejében megtették és a vármegyénk területén rendszeresített 81 anyakönyvvezetői kerületben a kitűzött határidőben folyó hó 1-én a kinevezett anyakönyvvezetők minden nehézség nélkül megkezdték hivatalos működésüket.

A vármegyei tisztikart is érzékeny veszteség érte ez idő alatt Martinyi János garami-uti biztosunk váratlan gyászos elhunytá által. Midőn erről őszinte részvéttel megemlékezem, — őszinte sajnálatunknak jegyzőkönyvünkben is kifejezésre juttatását kérem.

A hivatalos tevékenység mérvének megítésére általában, az ügyforgalom szolgálatán leghelyesebb alapot, tiszteletteljesen jelentem, hogy a mai napig bezárólag beérkezett hivatalomhoz 19424 közigazgatási, 92 elnöki, 1567 közigazgatási bizottsági, 441 erdészeti, 201 kihágási, 162 kö ponti választmányi, vagvis összesen 21887 ügydarab.

Összehasonlítva az ügydarabok számát a mult évi ügyforgalommal vagvis ugyanezen ideig beérkezett 19697 számmal kitűnik, hogy ez évben az ügyforgalom, a központban a mult évinél 2190 számmal szaporodott, tehát ismét növekedés van.

A vármegyei közigazgatási, árva és gyámhatósági kiadásokról, — valamint ezeknek fedezetére szolgáló bevételekről, a jövő 1896 ik évre elkészített költség előirányzat szabályszerű állandó választmányi beható tárgyalás után ezen közgyűlésünknek fogja kiváló fontosságu tárgyát képezni.

Mi ügyeinkre áttérve, nem hagyhatom ez alkalommal sem felemlítés nélkül, hogy a vármegyei utadó késedelemes kiszolgáltatása következtében, uti ügyeink rendes vezetése és kezelése, a munkálatok pontos végrehajtásának akadálytalan fenntartása különösen pedig azon körülmény, hogy az érdemberek kiutalványozásánál, az uti pénztár állásával a kelő irány megartassák és a munkálatok előhaladásához képest mindemellett minden vállalkozó jogos követelése méltányos kielégítést találjon, körültekintő gondosságot igényel annyival inkább, mivel a köztutarkról és vámkokról szóló 1890-ik év I-ső t. cz. végrehajtása idejétől az utadó beszoállítására körül, oly nagy késedelem és hátralék még eddigelé egy évben sem fordult elő.

A folyó évben utadó fejében, hozzá számítva a mult évi hátralékot is beszoállítandó vált 109730 frt 90 kr., erre befizettetett a mai napig 47235 frt 50 kr., hátralékban maradt 62495 frt 40 kr. Ezen összegből hátralékban van:

1. a rozsnói járás	—	10093	frt 44 krral
2. a nagyrőcei járás		11892	• 31 •
3. a rimaszombati		6266	• 89 •
4. a rimaszécsi		11287	• 16 •
5. r tornaallyai		16085	• 57 •

az öt járás összesen: 55635 frt 37 kr.

6. Rozsnói r. t. város		1080	• 60 •
7. Rimaszombat		3917	• 11 •
8. Jolsva		462	• 53 •
8. Nagyrőcze		623	• 85 •
9. Államvasutak és Coburg hg. uradalom	—	775	• 94 •

vagyis összesen: 62495 • 40 •

Ezen gyakori szorgalmazás daczára is még mindig fennálló tetemes hátralék valódi okát, azon már általam évek óta, következetesen hangsúlyozott körülményben találja, hogy nagyszámu kis községeink előjáróságai nem képesek, azon törvényszerinti kötelességüknek megfelelni, hogy a vármegyei pótdadó kirováásokat általában idejében behajtsák és a vármegyei pénztárba közvetlenül beszoálltassák.

A vármegyei gyogyala p kiadásaink fedezetére, ez évben kivettett 12867 frt 92 kr. pótdoból eddig befolyt 9461 frt 78 kr., hátralékban maradt 3405 frt 24 kr.

Hazánk ezredéves fennállásának országos megünneplése alkalmából e czélra megszavazott pótdadó czímen ez évre kivettett 12867 frt 02 kr., ezen adóból eddig beküldetett a pénztárba 8328 frt 32 kr., hátralékban maradt 4538 frt 70 kr.

A hátralékban maradt pótdadók behajtására általában, különösen a vármegyei utadó és katonai beszoállósági pótdadó beszoállításánál eddigelé nem tapasztalt nagy késedelem következtében a tetemes hátralék behajtása tekintetéből sikerülhetlenül szükségesnek mutatkozó végrehajtási intézkedésekre nézve, valamint a jövő évre szükséges vármegyei pótdadók mennyiségének megállapítása érdekében tiszteletteljes előterjesztéseimet a főpénztárnak erre vonatkozó jelentéseinek tárgyalása alkalmából fogom tiszteletteljesen megtenni.

Azonban már most is jelezni kívánom, hogy az egyes pénztárak folyó kiadásainak fedezetére szükséges összegek beszoállításának biztosítása érdekében a legerélyesebb végrehajtási eljárás fogantba vételére már ez alkalomból, a járasok főszolgabírói és városok polgármesterei felelősség mellett határozatilag utasítandók lesznek.

Ez irányban szükséges intézkedésekre nézve részletes előterjesztésemet ugyancsak a pótdadók mennyiségének tárgyalása alkalmával leszek bátor tiszteletteljesen előadni.

A szerzett megbízható értesülések alapján őszinte örömmel jelenthetem, hogy a lakosság anyagi helyzete az egész vármegye területén kielégítő.

mont pedig lélegzetét is visszafojtva hallgatta Zrinyi pihegését. A nagy csöndben még a szu őrlése, a fali kigyó kopogása is hallatszott.

Órák teltek ilyen állapotban.

Végre Zrinyi megmozdult. Fájdalmasan nyögött és másik oldalára fordult.

— Gróf Zrinyi János, térj magadhoz, sutogá Aspermont a haldoklónak. Az isteni gondviselés elhozta hozzád rokonodat, Aspermontot Ébredj, a lélek sötétben is lát s megtalálja osztályrészt. Igen Aspermont, a Rákóczi Julia férje ül itt melletted, aki felvált téged a szenvedésben. Add kezembe kezdetet és imádkozunk...

Gróf Zrinyi János sötét alakja felemelkedett a szalmáról.

— Ki beszél itt? kérdé felénk, tompa hangon. Ki háborgatja siri nyugalomamat? Hagyjatok legalább a sirban pihenni, ha már az életben zaklattatok.

— Zrinyi Ilona, a te édes jó testvéred bucsu csókját küldi általam, suttogta Aspermont részvétellel.

— Ah, igen, emlékezem... Munkács asszonya valamikor a nővérem volt... hahaha!... Remek dolog volt az! Szeretted engem, szerettem őt és megölték... Thököly őlt meg engem... Ugye ezt nem is tudod?... Jaj beh sötét van, nem láthatod a sebet mellem...

Aztán nevetve kérdé:

— Mikor haltál meg... Ilona feltámadt-e már? Mert neki fél kell támadni, a magyar nemzet nem élhet nagylelkű asszonyok nélkül.

Aspermont Zrinyit, ki felült szalmáján, átölelte s fejét mellére vonta

— Szegény ember, milyen zürzavarosan beszélt, suttogá magában Aspermont. Elméje végképen felbomlott, tisztán és értelmesen nem lehet vele többé beszélni.

Aspermont? ... Aspermont? ... rebegete

Zrinyi, minteny emlékei közt keresgélve... emlékezem e névre is... Ne hidd, hogy egészen bolond vagyok. Nem!... Aspermont egy vitéz ketona volt, igen, katona volt... haha... Remek dolog volt az!... Mondd meg neki, hogy meghaltam, de hagytam hátra egy örökséget azoknak, a kik e helyen követni fognak... Azt hiszed örültt vagytok?... Hahaha!... Ne félj, maradt még egy kis eszem!... Jer közelebb, hogy senki meg ne hallja!... Amott a sarakban, ott ahol az ócska lánczok és kintó szerszámok hevernek, kiemelted a börtön padlózatából az egyik koczkakövet, aztán kivájtam a földet... Vájtam... vájtam... talán tíz évig vájtam... Hahaha!... Remek dolog volt az!... A kőlap alatt vizre bukkantam. Valami folyó csörgedez alattunk, hideg, nagyon hideg, soha sem mertem bele ugorni... Nézd meg... Hahaha... Nevetni fogsz!

— Majd megnézem, kedves rokon, szolt Aspermont bensőséggel. Talán hasznát vehetem s akkor nem dolgoztál hiába. Most pihenjél, ne igazad magad. beteg, nagyon beteg vagy!

— Ki mondja azt? Én és beteg? Régen volt az, most már halott vagyok, fogd meg a kezemet, olyan, mint a márvány, hallgasd a szívemet, az már régen megszűnt dobogni.

— Nincs üzeni valód Rákóczi Ferencnek? Zrinyi Ilonának? Aspermontnak?

— Nincs, mit is üzenne egy halott? Majd feltámadáskor találkozunk, mert tudd meg, feltámadunk, a lélek nem hal meg, igaz a mit a papok tanítanak. Láthatod rajtam, beszélni is tudok... hahaha... Remek dolog volt az!

Zrinyi János elhallgatott. Görcsösen bekapaszkodott Aspermontba és — siri kezdett. Halkan, faldokolva sirt.

— Én elvesztett világom! Hazám! Kedvesem! Margitom: Világom, üdvöm, boldogságom! Életem!... rebegete össze-vissza és szakgatottan.

— Elveszett minden, folytatá és én a patkányok martaléka lettem. Köszönöm Aspermont, hogy eljöttél. Ne félj tőlem, már nem vagyok bolond! Mindent tudok!... Huszonnegyedik évre rothadom itt... Te még akkor deli ifju voltál. Isten veled... Öleld helyettem szereteteinket... Zrinyi Ilonát, Rákóczi Juliát, Thökölyt, Rákóczit szóval azokat mind, a kik szerettek minket... Aztán... aztán menj le itt a faluba, Rottenburg alá... hallgatózzál... este... Ave Mária után... egy dal zong fel... nem tudom honnan jön... a ki dalol, az Margit... Klinszki Margit... a jegyesem... Szólj hozzá és mond meg, hogy temetni fognak... mond meg, hogy elvesztettem az eszemet, de kabultam is hallottam kedves énekét... oh, mond, hogy karjaidban haltam meg és reá gondoltam... De mi ez?... A toronyban éjfelet kongat az óra és a dal szól... hallgass... ez ő, ez ő!

Gróf Zrinyi János felső testének egész súlyával rádőlt Aspermont grófra. Ugy leste, hallgatta, mintegy magában szivta azt a dalt, mely kívülről szolt ugyan, de úgy hangzott, mintha valaki mélyen a föld alatt énekelte volna.

Kint a torony lábánál egy nő énekelte. — Gyöngye rezgő hangja volt, de a börtön vastag falain áthatott,

Aspermont gróf ismerte Kinszki Margitot. Husz esztendővel azelőtt ünnepelt szépsége volt Bécsnek, gróf Zrinyi János elfogatása után özvegy anyjáról — aki különben született hercegnő volt — eltávozott Bécsből, mint akkor mondták, Angliába.

A leány azonban nem Angliába utazott, hanem ismeretlenül meghúzódott Rottenburg falucskában és esténként onnan járt a vár alá énekelni.

Rab jegyesét ezzel vigasztalta, bár más uton mindig elkövetett minden lehetőt, — hogy

Inséges állapot bekövetkezésétől vármegyénk egyik vidékén sincs okunk tartani, e tekintetben legalább ez idő szerint bármi kivételes intézkedés szükséges a lapot szolgáltató sem magán, sem hivatalos bejelentés hozzám nem érkezett.

A személy és vagyónbiztonság ez idő alatt a vármegye területén nagyobb mérvben meg sem zavartatott.

A közegészségi állapot, mennyiben nagyobb mérvben járványos betegségek uralgólag fel nem léptek, kielégítőnek mondható.

A hasznos házi állatok egészségi állapotát mennyiben a sertések között a sertés vész egész vidékekre nézve kiterjedőleg nagy pusztítás és tetemes károkat okozott, a szarvasmarhák között pedig nagy kiterjedésben a ragadós száj és körömfájás, az egész vármegye területén uralgólag fellépett, a lépfene járványosan jelentkezett, méltó aggodalmat keltőleg kedvezőtlennek kell jelentenem.

A szükséges óv és gyógyintézkedések foganatba vételét esetről-esetre megrendeltem s a kellő eréllyel leendő ellenőrködés iránt intézkedtem.

Sok nehézségbe ütközött a sertés vész terjedésének megakadályozására irányuló óvintézkedések foganatba vételénél, azon körülmény, hogy ezen veszélyes ragályos betegség természete s lefolyása, gyógykezelése orvosiilag is alig van megállapítva, sikeres eredmény tehát a közigazgatási hatóság közegészségügyi legerélyesebb eljárása s legkiterjedtebb buzgalma mellett sem volt a kívánt mérvben elérhető, ami a gyógykezelési intézkedések iránti bizalmat nem emelte s e mellett még nem zárkozhatom el azon sajnós körülmény felemlítésétől, hogy a közigazgatási bizottság intézkedésénél és eljárásánál általában nem reszesült az érdekelt gazdaközönség részéről sem azon ószinte jóakaratu támogatásban, a milyet éppen a lakosság érdekének megóvására irányuló önzetlen kötelességszerű tevékenységénél méltán elvárható és megérdemelt volna.

Bizonnyára elvitázhatlan tapasztalati tény, hogy a közigazgatási rendőri intézkedés, még a legerélyesebb ellenőrködés mellett is, sokat veszít hatékonyságában megkerülhető eredményét biztosító sikerében, ha a közvetlenül érdekelt a végrehajtásnál önzetlen jó indulattal és az ügy fontosságához szükséges önmegtartózkodással sőt áldozattal is nem támogatják.

Legjobb tudomásom szerint nyíltan jelenthetem, hogy ezen pusztító ragályos betegség terjedésének megakadályozása érdekében járásbeli főszolgabiráink és állatorvosaink elismerésre méltó szorgalommal jártak el s e tekintetben őket bármely mulasztás vádjá jogosan nem terhelheti.

A mint a veszélyes betegség fellépte orvosiilag megállapítva lett, Rimaszombatban és a rimaszombati és rimaszécsi járáskör területén, ezen két járás összes sertés állományának hatósági megvizsgálását és a szükséges óvintézkedések legerélyesebb foganatba vételét elrendeltem, a sertéseknek országos és heti vásárookra való fel-

hajtását az egész vármegye területén eltiltottam. — A községi dögtereknek felfogadott őrsök által leendő felügyeletét és őrzését kötelezőleg elrendeltem, Majd később midőn a ragály fertőzés általi terjedése megállapítva lett, főispán ur ő méltósága felhívása folytán s azzal egyetértve a kóbor cigány csapatokat az egész vármegye területéről kitiltottam. Hogy ezen legjobb hiszemű intézkedéseknek, a lehetőség szerint legteljesebb mérvben történt végrehajtása dacára is, ezen veszélyes betegségeknek egész vidékekre terjedő pusztítását kell jelentenem, ez már valóban, a fent jelölt körülményekből kifolyólag főleg a betegség feletti ragályos és veszélyes voltában, természeté és gyógykezelése ismeretének hiányában találja valódi indokát.

Ezen veszélyes betegség mellett a szarvasmarhák között, a ragadós száj és körömfájás, vidékenként szórványosan, majd rohamosan egész völgyekre kiterjedőleg és járványzerűen lépett fel. Tekintettel az őszi vetési munkálatok idejére, hogy a gazdaközönség ezen veszélyes betegség, az egész vármegye területére való elterjedése által, a sürgős munkálatok teljesítésében akadályozva legyen s ezáltal tetemes károsodást és súlyos anyagi veszteséget szenvedjen, a legerélyesebb óvintézkedések foganatba vételét elrendeltem és ez érdekében a szarvasmarhák, juhoknak, kecskéknél és sertéseknek, a sürgős szükség által indokolva, törvényben gyökerező jogomnál fogva, az egész vármegye területén országos és heti vásárookra leendő felhajtását eltiltottam.

A vármegyei összes pénztárak és alapok kezelésének rendszerint havi vizsgálata, általam bizottságilag pontosan teljesített, a kezelés minden pénztárban teljes rendben, a készpénzhiány és felesleg nélkül, a pénztári letétet képező értékpapírosok, takarékpénztári betétkönyvek, kötvények és egyéb értékek teljes rendben és hiány nélküli állapotban találtattak.

Az egyes vármegyei közérdekű ügyek tárgyalása alkalmával előterjesztéseimet a tekintetes vármegyei közgyűlés mindenkor tapasztalt méltányló becses figyelmébe és jóindulatába ajánlom kiváló tisztelettel maradtam

Rimaszombatban, 1895. október hó 8-án.

Bornemisza László, alispán.

H I R E K.

— **Áthelyezés.** Langhoffer Viktor joggyakornok a rozsnói járásbírósként a helybeli kir. törvényszékhez helyeztetett át. A rokonszenves egyéniségű fiatal jogász aranyifjúságunk gárdáját fogja szaporítani, ami elég kiesiny ahhoz, hogy egy új tagnak örvendjen Régi jó ösmerő-sünket üdvözöljük.

— **A polgári olvasókör** ujonnan épülő palotája már tető alá került, a bokréta ünnepélyt ma fogják megtartani. Az olvasókör tagjai ozuttal szép adományokkal járultak hozzá, hogy az ünnepély mennél imponzánsabb és lelkesebb legyen.

— **Szüret.** Ugyan a filokszerá folytán már a legkritkább fehér holló közé tartozik, ha azt halljuk, hogy itt vagy ott szüretet tartanak. Ilyen ritka alkalom volt Zeherjén f. hó 23-án hol Lengyel Samu és Lengyel György járásbíró szőlőjében folyt a hegy leve vig és nagy társaság részvétele mellett. — Ugyancsak folyó hó 24-én volt a hagyományos szüret Felső-Balagon a Koburg-hercegi szőlőben, a melyet Marikovszki Géza tisztartó rendezett és melyen szintén nagy és vig társaság volt jelen.

— **Tragikus vég.** Széles körben keltett feltűnő részvétet pár hónap előtt, midőn híre ment, hogy Scholcz Miksa erdősz elméje elborult s gyógyítás végett Budapestre vitték. Mint értesültünk, a szerencsétlent megváltotta a halál szenvedéseitől.

— **A veres kakas** ismét feltűnt Gömörme-gyében. Nemrég adtunk hírt arról a nagy tűzvesztről, amely Kelemérben pusztított, most pedig arról értesítenek hogy Harmaczen jelenik meg a tűzveszedelem és hol ennek, hol annak a gazdának a háza, pajtája, kazla stb gyulad ki. Még szerencse volt eddig, hogy a tűz továbbterjedését sikerült a falu éber lakosságának megakadályozni. A tűzveszedelem rendszeres ismétlődése a falu lakosságában azt a helyes gyanut érlelte meg, hogy valaki itt rendszeres gyújtogatással foglalkozik. Csodálatos dolog, hogy ilyen körülmények közt a csendőrn-yomozat eredményre nem vezetett. A község lakosai azonban ebben meg nem nyugodtak, hanem kerestek és kutattak s bár bizonyítékokat nem igen tudtak találni, de alapos gyanujok támadt egy pástorra. A falu néhány hangadója a gyanus pástort elszoitotta a korcs-mába pár pohár pálinkára, mikor aztán a pást-ternak jókedve támadt, elővették és vallatták. Azt hitték, hogy a pálinka megoldja a nyelvét.

De bizony a pásttor csak tagadott. Látna a kono-kosságát, a falu népe a pástornak, most szit-kokkal ment neki s bejelentette, ha legközelebb tűz lesz a faluban, hát nyakoncsipjük kendet és amugy Isten igazában belemártjuk a tűzbe a lángok közé, hogy többet nem kerül elő veres kakasnak. A pásttor szörnyen megijedt s Harmaczen azóta nem kísért a veres kakas.

— **Halálozás.** Súlyos csapás érte a Tornallyai családot, Tornallyay Dezső földbirtokos váratlan elhunyt felett. Az elhunyt régóta betegeskedett s valószínű, hogy ez kedélyvilágát is annyira feldulta, hogy egy idegrohamban fegyvert emelt maga ellen. Az elhunyt családja a vármegye egyik legtiszteltebb ősrégi nemzetsége, mely iránt a legszelebb körben nyilvánult az ószinte részvét. Temetése f. hó 21-én volt, amelyen Tornallya és vidéke közönsége volt ott. A család a következő gyászjelentést adta ki: Özv. Tornallyai Tornallyay Dezsőné szül. Hevessi Hevessy Borbála, egy saját mint gyermekei Éva, Viktória, Dezső, László és István, testvérei Tornallyai Tornallyay Zoltán családjával, Tornallyai Árpád sógora, Fudaméri Ujházy László családjával, Adámföldi Bornemisza Boldizsár leányával, apósa Hevessi Hevessy Benedek és neje Ozdi és Zadorhazi Sturman Borbála mint anyósa Péter, Elemér és Béla gyermekekkel, Ozdi és Zadorhazi Sturman György családjával és a számos rokonság nevében is bánattal megtört szívvel tudatják Tornallyai Tornallyay Dezsőnek a legjobb fétj, szerető apa és rokonnak f. év október hó 18-ik napján, életének 51, boldog házasságának 18-ik évében reggeli 9 órakor hossz-szas szenvedés után hirtelen történt gázszos kimúltát. A megboldogultnak hült tetemei folyó hó 21-ik napjának délutáni 3 óráján fog az ev ref. hitvallás szertartása szerint a tornallyai család sirboltban örök nyugalomra tetetni. Kelt Tornallyán, 1895. okt. 19. Áldás és béke lengjen porai felett!

— **Nyilvános számadás.** A gömörme-gyei dijnoksegélyző egyesület által folyó hó 20-án tartott színelőadása alkalmával bevételt:

Belépti díjakból	— 83	frt — kr.
Felülfizetésekből	— 5	frt 50 kr.
Összesen	— 88	frt 50 kr.
Kiadás	— 86	frt 99 kr.

marad tisztán — 1 frt 51 kr.

Ez alkalommal az egyesület céljaira felülfizettek Kubinyi Bertalan, Komáromy István, Facsinay István 1—1 frt, Rakottay Lajos 50 kr, Bródy József 50 kr, Uthy Béla 30 kr, Antalfi László 20 kr, Lengyel Samu 20 kr, Szabó Károly 20 kr, N. N., Koreny Pál, N. N., Tarnóczy József, Bátor László 10—10 kr. A nemesszivű adakozók ezuttal is fogadják az egyesület leg-hálásabb köszönetnyilvánítását. Rimaszombat, 1895 október 24-én. Knöpfler Viktor, egyleti pénztárnok.

Villamos világítás.

A törvényhatóságok és városok villamos berendezései és ezek iránt kötéendő szerződésekre vonatkozólag a belügyminiszter valamennyi törvényhatóságokhoz a következő nagyérdékű rendeletet bocsátotta ki:

A villamos világítási és villamos munka átviteli berendezések létesítése céljából az egyes városok illetve községek és vállalkozók között eddig kötött szerződések átvizsgálásánál tapasztaltatott, hogy ezen szerződések rendszerint oly pontokat is tartalmaznak, melyek részben törvényellenesek, részben pedig a szerződő városok illetve községek és a közönségnek megkárosodását vonják maguk után.

1) Idegen ingatlanok villamos munka átviteli és világítási berendezés tartóinak felerősítésére az ingatlan tulajdonosának beleegyezése nélkül igénybe nem vehetők, mert az 1888. évi 31. t. cz. ezen szolgalmat csakis a közhasználatu távirtda, távbeszélő és villamos jelző berendezésekre biztosítja. Ha tehát más villamos berendezések támszerkezeteinek felerősítésére idegen ingatlan igénybe vétele szándékoztatik, az illető tulajdonos beleegyezését mindenkor előzetesen kell megszerezni.

2) Távirtdák, távbeszélők és villamos jelző berendezések, melyekre nézve az 1888. évi 31. t. cz. intézkedik, ily szerződések rendelkezései alól mindenkor kiveendők.

3) Kizárólagossági jog villamvilágítási vagy villamos munka átviteli kábelek lefektetésére vagy föld feletti vezetékek létesítésére általános-ságban nem adható, mert ez által megakadályoztatnák, hogy más iparvállalatok és magánosok esetleg közterület által elválasztott telkeiben a saját céljaikra villamos berendezéseket állit-hassanak fel.

4) A szerződésben világosan kiteendő a világítás, illetve munka átvitel alkalmazásba venni szándékolt rendszere, az áram minősége és annak feszültsége.

Zrinyit kiszabadítsa Fáradozása azonban nem jart sikerrel.

Fajdalmasan hangzott a dal. A dal utolsó szavai így szóltak:

Várj réám a felhők veled,
Kedves halott isten veled!

— Hallod, halottnak mond, lihegte Zrinyi. Oh, hogy husz év alatt soha sem tudtam neki válaszolni! . . . De ugye átadod az üzenetemet. Megmondod neki, hogy utolsó órámban visszanyertem eszmeletemet és az ő dala mellett vált meg lelkem összekiuzott porhüvelyétől

— Mindent megmondok, kedves rokon, mindent, csak alkalom nyíljék reá, viszonzá Aspermont. Jegyesed hűsége annyira megindító, hogy nekem is könyök toluítak szemembe . . . Ah, de mire való ez a harangozás? . . .

Kint: ugyaniz megszólt a lélekharang.

— A várparancsnok — folytatá Aspermont — erővel eltemetni akar. Pedig azt mondom, légy erős kedves rokon, talán megsegít még a jó isten

— Most segít rajtam, érzem, erőm elfogyott a küzdésnek vége! Oh . . . dalolj . . . dalolj, én édes Margitom!

A dal egyre zengett, a lélekharang egyre csilingelt

A két férfi a földre szórt dohos szalmán kuporodva egymást átölelve tartotta.

Zrinyi János a dalban gyönyörködött, Aspermont a haldoklót figyelte.

Zrinyi János a gróf mellére ejtette fejét. A távolból feltörő hangok, a lélekharang csilingelése összekavarodtak fülében . . . Hazáról, szabadságról és a patkányokról suttozott . . . Aztán elhallgatott egészen. Aspermont lefektette a szalmára. Megrázta, szólt hozzá, de Zrinyi nem felelt.

Halott! volt.

Az utolsó Zrinyi kiszenvedett!

5) Az áramfeszültségnek legfeljebb 5 százalé ingadozása engedhető meg.

5) Az áram fogyasztás és ennek megfelelően az áramért fizetendő díj is, nem bizonyos gyertyafényű lámpákban, hanem mindenkor Watt órákban fejezendő ki.

Ugyanezen egységben fejezendő ki, a nagyobb fogyasztók részére engedélyezett árkedvezmény is.

A nagy közönég tájékoztatására fel lehetne említeni, hogy egy 15 gyertyafényű izzó lámpa mintegy 50 Wattot fogyaszt.

7) Az árammérők kölcsönzési díjai is, az árammérők Wattokban kifejezett mérő képességéhez képest, állapítandók meg.

8) Számos szerződésben ki van kötve, hogy a fogyasztóknál szükséges összes berendezések és szerkezetek (lusterek, vezető huzalok, világító testek stb) a szerződés egész tartama alatt csakis a vállalkozók által létesíthetők, illetőleg csakis annál szerezhetők be.

Minthogy az ily eszközök és berendezési tárgyak folyton tökéletesednek és jutányosabbak is lesznek, a kizárólagosság megadása esetén a közönég hosszú időre meggátoltnak abban, hogy a tökéletesebb eszközöket szerezhesse be, de az árakra nézve is a vállalat önkényének van kiszolgáltatva, különben ezen kizárólagosság a helyi ipar fejlődésére is békítőleg hat, s már ezen szempontból sem adható meg hosszabb időre.

A berendezés létesítésére engedélyt nyert vállalkozók érdekeit is kellőleg méltatva, a kizárólagosság legfeljebb a szerződés első 10 évére lenne csak megadható

9) Amidőn a törvényhatóságok a villamos erő átviteli és világítási berendezés huzalvezetési terveinek jóváhagyását nálam kérelmezik e kérelemhez mindenkor csatolják a berendezés felállítására vonatkozó jóváhagyott szerződést vagy annak hiteles másolatát.

Erről a törvényhatóságok a folyó évi június hó 19 én 49768. sz. a kelt körrendeletben foglaltak fenntartása mellett oly felhívással értesitem, hogy a törvényhatóság területén levő azon rendezett tanácsu városokat és községeket, melyek villamos világítási és munkaátviteli berendezéseket létesíteni netán szándékoznak, a közölt pontozatokra figyelmeztesse és utasítsa, hogy az ily berendezésekre vonatkozó szerződések megkötésénél azokat mindenkor szem előtt tartsák.

Együttal pedig arra is felhívom a törvényhatóságot, hogy a kérdéses szerződések az 1886 XXII. t. cz. 14. §, e) pontja alapján való felülvizsgálata alkalmával ügyeljen arra, hogy a szerződések megkötése a jelzett követelményeknek megfelelően történjék.

Előkelő, régi, jól bevezetett minden ágban dolgozó biztosító részvénytárság

tevékeny főügynököt

keres.

Írásbeli jelentkezések »Főügynök« alatt Eckstein Bernát hirdetési irodájába, Budapest, V, Fürdő-utca 4 szám alá kéretnek.

Tisztelettel becses tudomására hozom a nagyérdemű közönségnek, hogy veszek hántott tűzifát bármily nagy mennyiségben. Eladni szándékozók kéretnek ajánlataikat beküldeni

Tisztelettel
Blicz Géza,
To: nallya.

Hirdetmény.

A rozsnyói püspöki uradalom gondnoksága részéről közhírré tétetik, hogy a Sajópüspöki és Somodi birtokokon az 1895. évben termelt gabonaneműek nevezetesen:

Sajó-püspökiben 300 mm buza
Somodiban 200 » buza
» » 100 » árpa

a vallás- és közoktatásügyi miniszterium jóváhagyásának fentartásával zárt ajánlati verseny útján a legtöbbet ígérőnek el fogják adni.

Miről a venni szándékozók értesítvéen, felhivatnak, hogy 10% bánatpénzzel ellátott ajánlataikat október 27-ik napján déli 12 óráig Rozsnyón, a jószágigazgatósági irodában benyújtani sziveskedjenek.

Rozsnyón, 1895. október hó 15-én.

Fabian Ferencz,
püspök uradalmi jószágigazgató.

Az utánnyomás nem díjazatik.

Az Ebeczky Béla és Jenő tulajdonát tevő, külső pusztai utasi és belvárosi ingatlan vagyon folyó 1895. évi november hó 5-én délelőtt 10 órakor, Rimaszombatban, Molnár József ügyvédi irodájában, nyilvános magán árverés útján eladatik, ezen helyre és időre a venni szándékozók tisztelettel meghívattak.

Felvilágosítást a feltételekről előlegesen is ad: Molnár József ügyvéd Rimaszombatban.

Egy kereskedő segéd

és egy tanuló. Írás- és vegyes-üzletbe azonnal felvétetik **Putnokon.**

Czim: **KOVÁCS PÁL Putnok.**

Csak november 1-éig!

Alólirott, üzletem végleges fölösztatása miatt, raktáram dus készletét **végeladás útján, gyári áron alól**

árusítom el.

Szép és szolid kivitelben raktáromon található: szalon-garniturák, ebédlő, háló- és nappali szoba berendezések, ugyszintén más egyéb butorok a legfinomabb és legegyszerűbb kivitelben

Ezea ritka kedvező alkalmat tessék megragadni.

Tisztelettel

Stössel Ede,

RIMASZOMBATBAN,
Kossuth-utca, Kala-féle ház.

Bolthelyiségem és az ahhoz tartozó lakás november 1-től kiadó

Csak november 1-éig.

Meglepo olcsó árak!

Szolid és szép butorok!

A kőbányai

KIRÁLYSÖRFŐZŐ

részvénytársaság

tisztelettel értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy **sör** gyármá-nyainak elárusítását megkezdte és azokat:

Ászok, Király, Márcziusi, Korona és

Bajorsör

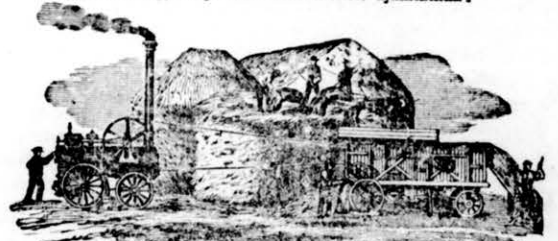
elnevezéssel **hordókban** és **palaczkokban** hozza forgalomba.

Kivánatra árjegyzék ingyen és bérmentve.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Vácz-körút 68. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzeselőgép-készletek 2½, egész 12 lóerőig, továbbá járgány-ésőpítőgépek, tisztító-rosták, konyolyozók, kaszáló- és aratógépek, boronák, szénagyújtók.

„COLUMBIA” legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répvágók, kukortesz-morzsolók, darálók, őrlő-malmok.

Egyetemes aczél-ekék és minden egyéb

2 és 3 vasú ekék gazdasági gépek.

Részletes árjegyzék kiadatra ingyen és bérmentve küldetnek.